

Prof. RNDr. Karol Hensel, CSc. Šesťdesiatročný

Sixtieth birthday of Prof. RNDr. Karol Hensel, CSc.

BRANISLAV MATOUŠEK

*Slovenské národné múzeum, Prírodovedné múzeum, Vajanského nábrežie 2, 814 36
Bratislava, Slovensko. E-mail: bmatousek@ba.telecom.sk.*

Významný slovenský zoológ a ichtyológ, profesor zoológie na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, RNDr. Karol Hensel, CSc. sa v plnej životnej pohode dožil šesťdesiatich rokov. Využívam preto túto príležitosť na publikovanie jeho curriculum vitae a prehľadu jeho bibliografie i ďalších aktivít ako môjho ďalšieho príspevku k dejinám zoológie na Slovensku.

Karol Hensel sa narodil 28. 12. 1939 v Bratislave^{1, 2}. V Bratislave tiež vychodil v r. 1945 - 1950 päť tried ľudovej školy (v Štátnej ľudovej škole chlapčenskej na Kvačalovej ulici 20), ďalšie tri školské ročníky (1950 - 1953) pokračoval na XV. Strednej škole chlapčenskej v Bratislave (na Kvačalovej ul. 20) a stredoškolské štúdiá dokončil v r. 1953 - 1956 na 2. Jedenásťročnej strednej škole v Bratislave na Kuliškovej ul., kde tiež 21. 5. 1956 maturoval.

Po maturite prihlasuje sa na štúdium na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, kde absolvuje v r. 1956-1959 šesť semestrov študijnej kombinácie "biológia-chémia". Keďže v tom čase sa chcel už špeciálne venovať ichtyológii, po šiestom semestri odchádza z Bratislavy študovať na Karlovu univerzitu do Prahy. Jeho učiteľom a školiteľom sa stáva známa česká ichtyologická osobnosť RNDr. Ota Oliva, CSc., pod vedením ktorého vypracoval i svoju diplomovú prácu "Sumček krpatý, *Ameiurus nebulosus* Le Sueur, 1819, jeho potravná biológia, vek a rýchlosť rastu, so zreteľom na jeho konkurenčné vzťahy s inými rybami v jazierkach stredného Polabia", ktorú obhájil 11. 5. 1961. Po absolvovaní ďalších predpísaných štátnych skúšok Karol Hensel 28. 6. 1961 vo Veľkej aule Karolína promuje a získava titul "promovaný biológ".

O tri dni neskôr už nastupuje na svoje prvé profesionálne pracovné miesto a to ako

¹ Otec Karol Hensel (20.10.1912, Bratislava), skladník, matka Veronika, rod. Gbelská (8. 2. 1913, Uhorská Ves [dnes Záhorská Ves] – 10. 1. 1978, Bratislava).

² Karol nemal súrodencov.

odborný asistent na Biologickom ústave Slovenskej akadémie vied v Bratislave. Pracoval tu však iba 14 dní (od 1. do 15. 8. 1961), pretože 16. 8. 1961 nastupuje na vojenskú prezenčnú službu, ktorú ukončuje 30. 9. 1963. O deň neskôr (teda 1. 10. 1963) nastupuje do zamestnania na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, kde pracuje až doteraz. Je samozrejmé, že nastupuje tu ako odborný asistent, nie je však samozrejmé, že v tomto zaradení zotrval 27 rokov (až do 31. 3. 1990).

Štúdium na vedeckej ašpirantúre zahajuje K. Hensel 1. 10. 1964 na Prírodovedeckej fakulte Karlovej univerzity v Prahe. I keď v predpísaných lehotách vykonal všetky potrebné skúšky, z organizačných dôvodov na Karlovej univerzite oponoval s úspechom svoju kandidátsku dizertačnú prácu „Morfológia systému kanálov bočnej čiary rodov *Abramis*, *Blicca* a *Vimba* so zreteľom na ich ekológiu, fylogenezu a systematické postavenie“ až 15. 12. 1972. Promoval 24. 5. 1973 vo Veľkej aule Karolína v Prahe.

Rovnako titul RNDr. získal na Prírodovedeckej fakulte Karlovej univerzity v Prahe. Po úspešnom obhájení rigorózneho práce „Príspevok k biológii sumčeka amerického a podstavy obyčajnej“ dňa 19. 6. 1968 bol promován 13. 12. 1968 vo Veľkej aule Karolína.

Podobne ako ašpirantské štúdium veľmi dlho trvalo i habilitačné pokračovanie dr. Hensela, ktoré sa konalo na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Habilitačnú prácu „Morfológia systému zmyslových kanálov latimérie, *Latimeria chalumnae* Smith, 1939 (Osteichthyes, Crossopterygii, Coelacanthiformes)“ predložil v marci 1980, avšak habilitačná prednáška sa konala až 24. 4. 1989. Habilitačné konanie sa uskutočnilo 30. 3. 1989 avšak vymenovanie za docenta pre odbor zoológie bolo realizované až po páde totalitného komunistického režimu 27. 2. 1990 s účinnosťou od 1. 3. 1990.³

O rok neskôr (30. 4. 1991) podala Vedecká rada Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave návrh na započatie inauguračného konania Doc. RNDr. K. Hensela, CSc. Inauguračná prednáška na tému „Analýza vlastnej vedeckej práce v ichthyológii“ sa uskutočnila 6. 2. 1992. Jeho menovanie podpísal predseda vlády Českej a Slovenskej federatívnej republiky J. Strásky 14. 10. 1992 a dekrét mu odovzdal minister školstva, mládeže a športu Prof. PhDr. M. Kučera, DrSc. dňa 22. 10. 1992 v Bratislave.

Profil vedeckej práce prof. Hensela sa síce dotýka ichthyológie ako takej, ale na druhej strane je veľmi široký. Prof. Hensela poznáme predovšetkým ako anatóma a morfológa. Venoval sa špeciálne štúdiu osteológie a senzorických kanálov laterálneho systému pre stanovenie fylogenetických vzťahov u mnohých druhov rýb, latimériu nevynímajúc (študoval ju veľmi podrobne v zbierkach Prírodovedného múzea v Paríži). Nie je možné nespomenúť jeho práce súvisiace so štúdiom retikulárneho systému, známeho u fosílnych kruhoustnic, dvojdyšných a lalokoplutvých rýb a objav tohto tiež u latimérie. Ďalšou oblasťou pôsobenia bola ekológia rýb, ďalej potravná biológia, problematika veku a rastu rýb. O nič menší záujem venoval otázkam taxonómie a systematiky rýb. Opísal dva nové taxóny pre vedu⁴ a v rámci systematiky dlhodobo pracoval na revízii rodov *Misgurnus*, *Carassius*, *Hucho*, *Thymallus*, *Cottus* a *Gymnocephalus*, pričom vypracoval i prehľad klasifikácie podradu *Cyprinoidei*. Do štvrtej oblasti patria práce prof. Hensela z oblasti

³ Dr. Hensel bol však ustanovený za docenta až 1. 4. 1990.

⁴ *Glyptothorax jalalensis* Balon et Hensel, 1970 a *Gymnocephalus baloni* Holčík et Hensel, 1974.

faunistiky a zoogeografie rýb. Zistil viaceré nové taxóny auto- a alochtónnych druhov rýb pre faunu bývalého Československa⁵. Z faunistického hľadiska sú zaujímavé jeho práce venované komplexnému výskumu ichtyofauny Čičovského mŕtveho ramena, prírodnej rezervácie Jurský Šúr, hlavného toku Dunaja a povodia Rudavy. Veľký kus práce vykonal pre poznanie ichtyofauny Mongolska, Japonska, Číny, Afganistanu a Indie. Prínos prof. Hensela v ichtyológii najlepšie sa odráža v jeho bibliografii, ktorá tvorí neoddeliteľnú časť tejto práce.

Pedagogická činnosť prof. Hensela je mimoriadne bohatá. Práve preto v prílohe uvádzam čo možno najpresnejšie jej doterajší prehľad. S pedagogickou činnosťou sú priamo prepojené funkcie, ktoré prof. Hensel zastával v priebehu svojho pôsobenia na Prírodovedeckej fakulte UK. Spomedzi viacerých spomeniem aspoň niektoré. Prof. Hensel bol členom Komisie pre štátne záverečné skúšky pre študijný odbor špeciálna biológia a ekológia, špecializácia zoológia stavovcov (14. 4. 1982 - 31. 8. 1982), člen Komisie pre obhajoby kandidátskych dizertačných prác vo vednom odbore 15-06-9 zoológia na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského (28. 2. 1990 - 31. 8. 1998), člen Komisie pre štátne záverečné skúšky zo zoológie na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského (od 27. 4. 1990 až do súčasnosti), predseda Komisie pre štátne záverečné skúšky pre odbor všeobecná biológia – vývinová biológia (27. 4. 1990-31. 12. 1990), predseda Komisie pre štátne záverečné skúšky pre študijný odbor zoológia (3. 6. 1994 - 31. 8. 1997), predseda Rady garantov v odbore zoológia (1. 3. 1991 - 1. 10. 1997), predseda Komisie pre štátne skúšky pre študijný odbor všeobecná biológia, špecializácia produkčná ekológia hmyzu (14. 4. 1992 - 31. 8. 1992), bol predsedom habilitačných komisií a komisií pre vymenúvanie za profesorov.

Z mimofakultných komisií, rád a kuratórií treba spomenúť členstvo prof. Hensela aspoň v nasledovných: Komise pro obhajoby kandidátskych disertací z viedneho oboru 15-06-9 zoologie při Přírodovědecké fakultě University Karlovy, Přírodovědecké fakultě University Masarykovy a BOPS ČSAV (člen, od 18. 9. 1990 do súčasnosti), Odborná grantová rada pre biologicko-ekologické vedy Slovenskej akadémie vied (člen, od 15. 11. 1990 do 13. 6. 1991), Pracovná skupina pre posúdenie spôsobilosti vysokej školy konať postgraduálne štúdium v skupine študijných odborov biológia a v študijnom odbore zoológia (predseda, od 20. 3. 1991 do 18. 4. 1995), Stála komisia pre obhajoby doktorských dizertačných prác vo vednom odbore 15-06-9 zoológia (člen, od 1. 6. 1991 do súčasnosti), Komisia Grantovej agentúry č. 7 pre biologické a ekologické vedy (člen, 25. 10. 1991 do 30. 4. 1995), Kuratórium Slovenského národného múzea v Bratislave (člen, od 5.3.1996 do súčasnosti), Komisia pre obhajoby kandidátskych dizertačných prác vo vednom odbore 15-06-9 zoológia na Ústave zoológie Slovenskej akadémie vied (člen, 10. 4. 1996 - 31. 12. 1998), predseda Spoločnej odborovej komisie doktorandského štúdia vo vednom odbore 15-06-9 zoológia (od 1. 10. 1997 do súčasnosti), člen Skupiny na ochranu rýb pri Slovenskej agentúre životného prostredia (od 15. 2. 1994 do súčasnosti), člen Sekcie pre introdukcii živočíchov Poradného zboru Slovenskej agentúry životného prostredia pre ochranu fauny (od 26. 3. 1997 do súčasnosti), atď.

Na Prírodovedeckej fakulte UK zastával okrem toho viaceré významné akademické a pedagogické funkcie. Z nich spomeniem aspoň nasledovné: zástupca vedúceho Katedry zoológie (1. 9. 1990 - 1. 5. 1991), prvý prodekan a prodekan pre zahraničné styky (1. 2. 1991 - 31. 1. 1994), vedúci Biologickej sekcie Prírodovedeckej fakulty UK (1. 2. 1991 -

⁵ *Poecilia reticulata*, *Poecilia sphenops*, *Xiphophorus helleri* a *Rutilus frisii meidingeri*.

31. 1. 1994), školiteľ špecialista z odboru 15-06-9 zoológia (9. 9. 1977-1. 10. 1983), školiteľ vedeckých aspirantov v odbore 15-06-9 zoológia (6. 10. 1990-31. 12. 1998), garant postgraduálneho (neskôr doktorandského) štúdia v odbore zoológia (26. 11. 1991 až do súčasnosti) a garant bakalárskeho štúdia odboru Biológia (1. 9. 1998 - 7. 2. 2000).

Prof. Hensel v priebehu svojho pôsobenia na Prírodovedeckej fakulte viedol celkovo 32 diplomových prác (R. Pastucha, J. Teplan, V. Košel, J. Svoreň, A. Kiss, V. Mužík, Š. Nagy, Š. Oslej, J. Černý, R. Mazúr, J. Hasák, M. Božoň, M. Králik, I. Danko, V. Kováč, J. Ivanics, B. Rovný, S. Sýkora, J. Kubina, D. Krajčiová-Gejdošová, J. Janec, O. Nevický, I. Mikulášová, M. Šteinhubelová, E. Braxatorisová, L. Javorský, R. Lukács, M. Maloveský, E. Tsami, V. Homola, M. Hanáček, B. Turčanová) a 2 kandidátske dizertačné práce (A.A.-Z. Fouad, V. Kováč).

Nie je možné nespomenúť účasť prof. Hensela vo vedeckých radách a kolégiách: Vedecké kolégium Slovenskej akadémie vied pre biologicko-ekologické vedy (člen 1. 4. 1990 - 31. 12. 1995 a 1. 1. 1996 - 31. 5. 1999, podpredseda 1. 4. 1990 - 31. 12. 1995), Vedecké kolegium biologie organismů, populací a společenstev Československé akademie věd (člen 1. 5. 1990 - 31. 12. 1992), Vedecká rada Ústavu zoológie a ekosozologie Slovenskej akadémie vied (externý člen 1. 7. 1990 - 15. 3. 1993), Vedecká rada Prírodovedeckej fakulty UK (člen 1. 4. 1991 - 31. 1. 1997 a 18. 4. 1997 - 31. 1. 2000, podpredseda 1. 4. 1991 - 14. 4. 1994), Vedecká rada Zoologického ústavu Univerzity Komenského (člen 13. 9. 1991 - 31. 12. 1998), Vedecká rada Prírodovedného múzea Slovenského národného múzea (člen 21. 11. 1996 až do súčasnosti).

Práca Prof. Hensela v redakčných radách tiež nebola zanedbateľná. Pôsobil v nasledovných redakčných radách: Akvárium a terárium (člen 1. 3. 1971 - 31. 12. 1979), Acta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Comenianae – Zoologia, neskôr Acta Zoologica Universitatis Comenianae (člen 4. 12. 1990 - 31. 12. 1997), Environmental Biology of Fishes (advisory editor 17. 10. 1991 až do súčasnosti), Bios (člen 14. 6. 1976 až do súčasnosti), Biologia, section Zoology (člen 1. 9. 1991 - 21. 12. 1995 a 23. 1. 1996-23. 12. 1999), Ekológia (člen od r. 1997 až do súčasnosti).

Je pochopiteľné, že Prof. Hensel je členom, resp. funkcionárom viacerých našich i zahraničných vedeckých spoločností: Slovenská zoologická spoločnosť (člen od r. 1966 až do súčasnosti, v r. 1967 - 1979 člen výboru a vedecký tajomník), Ichthyologická sekcia Slovenskej zoologickej spoločnosti pri Slovenskej akadémii vied (člen 1967 - 31. 12. 1992, člen výboru v r. 1968 - 1978, 1983 - 1990, vedecký tajomník v r. 1984 - 1986, predseda v r. 1984 - 1986), Názvoslovná komisia Slovenskej zoologickej spoločnosti (predseda 23. 9. 1986 - 31. 12. 1989 a od 28. 5. 1998 až do súčasnosti), American Society of Ichthyologists and Herpetologists (člen 1966 - 1968), Societas Europaea Ichthyologorum (člen od 10. 9. 1976 až do súčasnosti), Československá zoologická spoločnosť (člen 25. 1. 1964 - 31. 12. 1992), Česká společnost zoologická (člen 1. 1. 1993 až do súčasnosti).

Prof. K. Hensel aktívne vystupuje na kongresoch, sympóziách, konferenciách a workshopoch nielen v rámci Slovenska, ale veľmi aktívne i v zahraničí. Jeho účasť tam nie je iba pasívna, ale aktívne prednášal mnohé referáty. Len pre nedostatok miesta nie je možné uviesť tento prehľad podrobnejšie, i keď by bol veľmi zaujímavý. Tak isto zúčastňoval sa veľmi často na študijných zahraničných cestách a pracovných pobytoch, resp. stážach. V tejto súvislosti spomeniem aspoň prehľad krajín kde pôsobil: Poľsko,

Nemecko, Mongolsko, Francúzsko, India, Grécko, Anglicko, Kanada, Rakúsko.

A nakoniec ešte čriepky z jeho súkromného života. Jeho manželka RNDr. Mária Henselová, rod. Biellová (*14. 7. 1946, Krasňany, okr. Žilina) je fyziologickou rastlín. Majú spolu dve deti Mgr. Karol Hensel (*3. 5. 1971, Bratislava), fyzik a Mária Henselová (*26. 9. 1972, Bratislava), posluchačka Vysokej školy múzických umení v Bratislave.

Som si vedomý, že ďalšie aspekty práce a života prof. K. Hensela som nezahrnul do tejto práce (z priestorových dôvodov), dúfam však, že k tejto problematike sa ešte budem môcť vrátiť v niektorom ďalšom príspevku.

Môjmu priateľovi, Prof. RNDr. Karolovi Henselovi, CSc., želim do ďalších rokov pevné zdravie a potešenie z práce, aby mohol rozšíriť svoje aktivity v budúcich rokoch pre rozkvet slovenskej zoológie.

Pedagogická činnosť Prof. RNDr. K. Hensela, CSc.

Prednášky

Základy ichtyológie (1964-1965 až 1975-1976),
Hydrobiologické metódy (1964-1965 až 1977-1978),
Zoológia stavovcov (1965-1966 až 1968-1969, 1974-1975 až 1977-1978),
Chov vodných živočíchov (1966-1967),
Taxonómia vodných organizmov (1966-1967),
Biológia morí (1966-1967 až 1967-1968⁶, 1973-1974 až 1980-1981),
Porovnávacia anatómia a morfológia stavovcov (1969-1970 až 1975-1976),
Ichtyológia (1976-1977 až 1984-1985, 1992-1993 až do súčasnosti),
Porovnávacia anatómia stavovcov (1976-1977 až 1985-1986),
Poľovné a rybné hospodárstvo⁷ (1977-1978 až 1979-1980),
Vývinová biológia (1979-1980 až do súčasnosti),
Taxonómia (1980-1981),
Rybárstvo (1980-1981, 1982-1983),
Poľovníctvo a rybárstvo⁸ (1981-1982, 1983-1984 až 1985-1986),
Úvod do biológie (1985-1986),
Biológia chránených druhov (1985-1986),
Aktuálne problémy vodného hospodárstva (1986-1987),
Zoológia (1986-1987),
Evolučná morfológia stavovcov (1987-1988),
Embryológia stavovcov (1988-1989),
Všeobecná zoológia (1988-1989 až 1989-1990),
Taxonómia živočíchov (1989-1990),
Morfológia živočíchov (1990-1991),
Evolučná biológia (1990-1991),
Porovnávacia morfológia živočíchov⁹ (1990-1991 až 1991-1992),
Evolúcia stavovcov (1991-1992),
Biológia mora (1992-1993 až do súčasnosti),

⁶ Spolu s Doc. D. Matisom, CSc.

⁷ Spolu s RNDr. E. Brtekom, CSc.

⁸ Spolu s RNDr. E. Brtekom, CSc.

⁹ Spolu s RNDr. J. Kodadom, CSc.

Porovnávacia morfológia stavovcov (1993-1994),
 Porovnávacia morfológia chordátov (1994-1995 až do súčasnosti).

Semináre

Hydrobiologický seminár¹⁰ (1966-1967),
 Vertebratologický seminár¹¹ ((1966-1967),
 Seminár k diplomovej práci (1980-1981),
 Odborný seminár (1981-1982, 1990-1992, 1994-1995 až do súčasnosti),
 Diplomový seminár (1990-1991 až 1991-1992, 1998-1999).

Cvičenia

Zoológia stavovcov (1964-1965, 1967-1968 až 1969-1970),
 Hydrobiologické metódy (1964-1965 až 1976-1977),
 Základy ichtyológie (1965-1966 až 1975-1976),
 Chov vodných živočíchov (1966-1967),
 Taxonómia vodných organizmov (1966-1967),
 Určovacie praktikum (1966-1967 až 1969-1970),
 Biológia mora (1966-1967 až 1967-1968, 1973-1974 až 1980-1981, 1986-1987),
 Veľké praktikum zo zoológie (1966-1967 až 1972-1973, 1979-1980),
 Praktikum z porovnávacej anatómie a morfológie stavovcov (1972-1973 až 1975-1976),
 Praktikum z porovnávacej anatómie stavovcov (1976-1977 až 1979-1980),
 Ichtyológia (1976-1977 až 1984-1985),
 Taxonómia (1980-1981),
 Rybárstvo (1980-1981, 1982-1983),
 Aktuálne problémy vodného hospodárstva (1986-1987),
 Fylogenéza a systém živočíchov (1979-1980, 1986-1987),
 Všeobecná zoológia (1987-1988),
 Metódy chovu a preparácie živočíchov (1988-1989),
 Porovnávacia morfológia živočíchov (1990-1991 až 1991-1992),
 Ichtyologické metódy (1992-1993 až do súčasnosti).

Bibliografia Prof. RNDr. K. Hensela, CSc.

1958

1.- HENSEL K., 1958: Labyrintné ryby. Akvárium a terárium, 1 (3): 38-40, Praha.

1959

2.- HENSEL K., 1959: Chov *Nannostomus becfordi* (sic!) *beckfordi*. Akvárium a terárium, 2 (6): 93, Praha.

1960

3.- HENSEL K., 1960: *Hyphessobrycon callistus minor*. Akvárium a terárium, 3 (1): 6, Praha.

4.- HENSEL K., 1960: *Rasbora maculata*. Akvárium a terárium, 3 (4): 62, Praha.

5.- HENSEL K., 1960: Vek a rast podustvy *Chondrostoma nasus* (L.) niektorých riek systému Dunaja a Odry. Biológia, 15 (7): 508-515, Bratislava.

¹⁰ Spolu s Doc. D. Matisom, CSc.

¹¹ Spolu s RNDr. Ľ. Brtekom, CSc.

1961

- 6.- HENSEL K., 1961: Povedzme si niečo o živote podustvy obyčajnej. Československé rybárství, 1961 (10): 148, Praha.
- 7.- OLIVA O., HENSEL K., 1961: Some remarks to Eastern Asiatic loaches of the genus *Misgurnus* (*Cobitidae*). Japanese Journal of Ichthyology, 8 (3-4): 86-91, Tokyo.

1962

- 8.- HENSEL K., 1962: Podustva obyčajná. Československé rybárství, 1962 (7): 2, Praha.
- 9.- OLIVA O., HENSEL K., 1962: On the occurrence of South Russian lamprey, *Lampetra* (*Eudontomyzon*) *mariae* Berg, 1931, in the Vistula basin. Acta Universitatis Carolinae – Biologica, 1962 (1): 99-104, Praha.
- 10.- OLIVA O., HENSEL K., 1962: Studies on sculpins (*Cottus gobio* Linnaeus) from the river Pruth. Věstník Československé společnosti zoologické, 26 (3): 244-249, Praha.

1963

- 11.- HENSEL K., 1963: A note on lampreys of the Mutantiang river, tributary of the Sungari river, in China. Ichthyologica, 2 (1-2): 85-86, Srinagar.
- 12.- HENSEL K., 1963: Nahrungsbiologie des Zwergwelses (*Ameiurus nebulosus* Le Sueur, 1819) in einigen Kolken der mittleren Elbe der Tschechoslowakei und Bemerkungen über seine Konkurrenzbeziehungen zu anderen Fischen. Zeitschrift für Fischerei und deren Hilfswissenschaften, N. F., 11 (9-10): 715-733, Berlin.
- 13.- OLIVA O., HENSEL K., 1963: A note on the weather fish, *Misgurnus* Lacépède, 1803, from Japan and Vietnam. Ichthyologica, 2 (1-2): 33-36, Srinagar.

1964

- 14.- HENSEL K., 1964: Obludy morských hlbín. Svet socializmu, 14 (43): 8, Bratislava.
- 15.- HENSEL K., 1964: A note on *Charax gibbosus* (Linnaeus, 1758). Věstník Československé společnosti zoologické, 28 (3): 247-249, Praha.

1965

- 16.- HENSEL K., HOLČÍK J., JEDLIČKA L., MATOUŠEK B., OKÁLI I., 1965: Niekoľko poznámok k slovenskému zoologickému menosloviu. Biológia, 20 (9): 707-714, Bratislava.

1966

- 17.- HENSEL K., 1966: Age and growth rate of the brown bullhead (*Ictalurus nebulosus* Le Suer, 1819) in back-waters of the inundation area of the river Elbe in Czechoslovakia. Acta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Comenianae, 12, Zoologia, 13:171-191, Bratislava.

1968

- 18.- HENSEL K., 1968: Nový nález rýb v Dunaji. Poľovníctvo a rybárstvo, 20 (12): 20, Bratislava.

1969

- 19.- HENSEL K., 1969: The first found of natural sturgeon hybrid *Acipenser ruthenus* Linnaeus, 1758 x *Acipenser güldenstädtii colchicus* Marti, 1940 in the Danube. Věstník Československé společnosti zoologické, 33 (4): 328-330, Praha.

1970

- 20.- BALON E. K., HENSEL K., 1970: Notes on small collection of fishes from Afghanistan with a description of *Glyptothorax jalalensis*, sp. n. (*Pisces*, *Sisoridae*). Věstník Československé společnosti zoologické, 33 (3): 159-163, Praha.
- 21.- HENSEL K., 1970: Review of the classification and of the opinions on the evolution of *Cyprinoidei* (*Eventognathi*) with an annotated list of genera and subgenera described since 1921. Annotationes zoologicae et botanicae, 57: 1-45, Bratislava.

1971

- 22.- HENSEL K., 1971: Some notes on the systematic status of *Carassius auratus gibelio* (Bloch, 1872) with further record of this fish from the Danube River in Czechoslovakia. Věstník Československé společnosti zoologické, 35 (3): 186-198, Praha.
- 23.- HENSEL K., BRTEK Ľ., 1971: O aklimatizácii gupky *Poecilia (Lebistes) reticulata* Peters, 1859 v termálnom Teplom potoku pri Bojniciach. Acta Rerum Naturalium Musei Nationalis slovaci, 17 (2): 121-126, Bratislava.
- 24.- HOLČÍK J., HENSEL K., 1971: Revízia rodu *Acerina* Cuvier, 1817 s prihliadnutím na druh *Acerina cernua* (Linnaeus, 1758). In: zborník referátov prednesených na konferencii "Některé aktuální otázky systematiky ryb", Hradec Králové, 21.-22.9.1971. s. 25-31. Vydala Ichtyologická sekcia Slovenskej zoologickej spoločnosti, Bratislava.

1972

- 25.- HENSEL K., 1972: Slovenské menoslovie veľrýb. In: Tomilin A. G.: Delfíny – mysliace tvory? s. 173-175. Vydavateľstvo Mladé letá, Bratislava.
- 26.- HOLČÍK J., HENSEL K., 1972: Ichtyologická príručka. s. 1-217. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava.

1973

- 27.- HENSEL K., PIVNIČKA K., DAŠDORŽ A., 1973: Cesty za mongolskými rybami. II. Živa, 21 (3): 108-109, Praha.
- 28.- HENSEL K., PIVNIČKA K., DULMAA A., 1973: Cesty za mongolskými rybami. I. Živa, 21 (2): 66-67, Praha.

1974

- 29.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1974: Hlavátka. Pyramída, 4 (41): 1294, Bratislava.
- 30.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1974: Ichtyológia. Pyramída, 4 (47): 1475, Bratislava.
- 31.- HENSEL K., 1974: Správa o činnosti Ichtyologickej sekcie SZS za roky 1973/74. Správy Slovenskej zoologickej spoločnosti, 1: 11-13, Bratislava.
- 32.- HENSEL K., 1974: Sardinky – známe neznáme. Živa, 22 (6): 229-231, Praha.
- 33.- HOLČÍK J., HENSEL K., 1974: A new species of *Gymnocephalus* (*Pisces*, *Percidae*) from the Danube, with remarks on the genus. Copeia, 1974 (2): 471-486.
- 34.- VESELOVSKÝ J., HENSEL K., 1974: Free amino acids in body muscles of some minnows (*Pisces*, *Cyprinidae*). Biológia, 29 (5): 423-425, Bratislava.

1975

- 35.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1975: Jalec. Pyramída, 5 (51): 1631-1632, Bratislava.
- 36.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1975: Jeseterovitě. Pyramída, 5 (54): 1704, Bratislava.
- 37.- BRTEK Ľ., HENSEL K., KMINIAK M., SLIVKA Š., 1975: Cvičenia zo zológie stavovcov. Vysokoškolské skriptá. s. 1-173. Vydala Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského, Bratislava.

1976

- 38.- HENSEL K., 1976: The lateral-line canal system configuration in some cyprinids. *Revue des travaux de l'Institut des Pêches maritimes*, 40 (3-4): 601, Nantes.
- 39.- HENSEL K., 1976: II. Európsky ichtyologický kongres. Správy Slovenskej zoologickej spoločnosti, 3: 70-73, Bratislava.
- 40.- HENSEL K., 1976: O hlavátkach (rod *Hucho* Günther, 1866). In: "Hlavátka podunajská (*Hucho hucho* L.). Súbor referátov zo seminára "Súčasný stav, ochrana a perspektíva hlavátky podunajskej (*Hucho hucho* L.) na Slovensku (ČSSR) a v strednej Európe, Žilina, 27. februára 1973. s. 32-39. Vydavateľstvo Príroda, Bratislava.
- 41.- HENSEL K., HOLČÍK J., 1976: K životnému jubileu Doc. RNDr. Otu Olivu, CSc. Správy Slovenskej zoologickej spoločnosti, 3: 62-65, Bratislava.

1977

- 42.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1977: Heslo "Blatniak obyčajný (*Umbra krameri*)". In: *Encyklopédia Slovenska*, zv. 1 (A-D), s. 208. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.
- 43.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1977: Heslo "Býčko škvrnitý (*Proterorhinus marmoratus*)". In: *Encyklopédia Slovenska*, zv. 1 (A-D), s. 288. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.
- 44.- ANONYMUS (= Hensel K. et al.), 1977: Heslo "Dunaj". In: *Encyklopédia Slovenska*, zv. 1 (A-D), s. 605-606. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.
- 45.- HENSEL K., 1977: Rybie trofeje a ich hodnotenie. *Poľovníctvo a rybárstvo*, 29 (5): 34-35, Bratislava.
- 46.- HENSEL K., 1977: Cyclostomata, Chondrichthyes, Osteichthyes. In: Strmiska F. et al., 1977: Metodika prípravy podkladov pre Tabuľky zloženia a výživových hodnôt požívatín a sekciu "Požívatiny" Ústrednej banky údajov. *Nutričné štúdie*, 5: 102-112. Vydáva Výskumný ústav potravinársky, Bratislava.
- 47.- HENSEL K., HOLČÍK J., 1977: Doc. RNDr. Oto Oliva, CSc. päťdesiatročný. *Zprávy Československé limnologické společnosti*, 2: 24-37, Praha.
- 48.- HOLČÍK J., HENSEL K., 1977: Docent RNDr. Oto Oliva CSc. päťdesiatročný. *Biológia*, 32 (5): 375-377, Bratislava.

1978

- 49.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1978: Hlaváč (*Cottus*). In: *Encyklopédia Slovenska*, zv. 2 (E-J), s. 260. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.
- 50.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1978: Hlavátka obyčajná (*Hucho hucho*). In: *Encyklopédia Slovenska*, zv. 2 (E-J), s. 261. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.
- 51.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1978: Jeseterovité (*Acipenseridae*). In: *Encyklopédia Slovenska*, zv. 2 (E-J), s. 518. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.
- 52.- HENSEL K., 1978: Morphology of lateral-line canal system of the genera *Abramis*, *Blicca* and *Vimba* (*Pisces*, *Cyprinidae*) with regard to their ecology and systematic position. *Acta Universitatis Carolinae – Biologica*, 1975-1976: 105-153, Praha.
- 53.- HENSEL K., BLAHÁK P., 1978: Marine fishes from Cuba in the collection of Slovak National Museum. *Acta Rerum Naturalium Musei Nationalis Slovaci*, 24:85-91, Bratislava.
- 54.- HENSEL K., DAŠDORŽ A., 1978: O nachodke goľjana Lagovskogo (*Phoxinus lagowskii* Dybowski, 1896) v reke Selenge v Mongolii. *Trudy Sovetsko-Mongolskoj kompleksnoj chubsugul'skoj ekspedicii*, 6: 190-202, Irkutsk.
- 55.- HENSEL K., PAULOV Š., 1978: Proteínové spektrá krvného séra štyroch druhov kaprovitých rýb (*Osteichthyes*, *Cyprinidae*). *Acta Facultatis Rerum Naturalium*

Universitatis Comenianae – Zoologovia, 23: 101-104, Bratislava.

- 56.- PAULOV Š., HENSEL K., 1978: Proteínové spektrá kože a plávacieho mechúra troch druhov kaprovitých rýb (*Osteichthys, Cyprinidae*). Acta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Comenianae – Zoologia, 23: 97-100, Bratislava.
- 57.- PIVNIČKA K., HENSEL K., 1978: Morphological variation in the genus *Thymallus* Cuvier, 1829 and recognition of the species and subspecies. Acta Universitatis Carolinae – Biologica, 1975-1976: 37-67, Praha.

1979

- 58.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1979: Kapry (*Cyprinoidei*). In: Encyklopédia Slovenska, zv. 3 (K-M), s. 39. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.
- 59.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1979: Kruhoústice (*Cyclostomata*). In: Encyklopédia Slovenska, zv. 3 (K-M), s. 257. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.
- 60.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1979: Lososy (*Salmonoidei*). In: Encyklopédia Slovenska, zv. 3 (K-M), s. 396. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.
- 61.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1979: Mieň obyčajný (*Lota lota*). In: Encyklopédia Slovenska, zv. 3 (K-M), s. 573. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.
- 62.- HENSEL K., 1979: Geographical distribution of percid genera *Gymnocephalus* and *Zingel* (*Osteichthyes, Percidae*) in Slovakia. Folia zoologica, 28 (1):85-94, Brno.
- 63.- HENSEL K., 1979: *Rutilus (Pararutilus) frisii meidingeri* (Heckel, 1852) in the Czechoslovak stretch of the Danube river. Věstník Československé společnosti zoologické, 43 (4): 250-252, Praha.
- 64.- HENSEL K., 1979: Vtáka poznáš po perí, vlka po kožuchu, alebo o zvieracej móde. s. 1-50. Vydavateľstvo Mladé letá, Bratislava.

1980

- 65.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1980: Ostračkovité (*Centrarchidae*). In: Encyklopédia Slovenska, zv. 4 (N-Q), s. 225. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.
- 66.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1980: Ostriežovité (*Percidae*). In: Encyklopédia Slovenska, zv. 4 (N-Q), s. 225. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.
- 67.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1980: Pichľavka siná (*Gasterosteus aculeatus*). In: Encyklopédia Slovenska, zv. 4 (N-Q), s. 327. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.
- 68.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1980: Pížovité (*Cobitidae*). In: Encyklopédia Slovenska, zv. 4 (N-Q), s. 360. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.
- 69.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1980: Pstruh (*Salmo trutta*). In: Encyklopédia Slovenska, zv. 4 (N-Q), s. 585. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.
- 70.- ČERNÝ K., HENSEL K., 1980: *Latimeria chalumnae* poprvé v Československu. Živa, 8 (5): 185-190, Praha.
- 71.- HENSEL K., 1980: O hodnotení rybárskych trofejí. Poľovníctvo a rybárstvo, 32 (1): 34-36, Bratislava.
- 72.- HENSEL K., 1980: Hodnotíme trofeje pstruhov. Poľovníctvo a rybárstvo, 32 (4): 35, Bratislava.
- 73.- HENSEL K., 1980: Ako hodnotiť trofeje kaprovitých rýb. Poľovníctvo a rybárstvo, 32 (6): 24-25, Bratislava.
- 74.- HENSEL K., 1980: Na rade sú sumce. Poľovníctvo a rybárstvo, 32 (8): 24, Bratislava.
- 75.- HENSEL K., 1980: Plotica perleťová – naša nová ryba. Poľovníctvo a rybárstvo, 32 (8): 28-29, Bratislava.
- 76.- HENSEL K., 1980: Ako sme objavovali našu najmenšiu rybkú. Poľovníctvo a rybárstvo, 32 (9): 38-39, Bratislava.
- 77.- HENSEL K., 1980: Sivoň americký v Dunaji. Poľovníctvo a rybárstvo, 32 (10): 24-

25, Bratislava.

78.- HENSEL K., 1980: O hrebenačkách a kolkoch. Poľovníctvo a rybárstvo, 32 (12): 27-28, Bratislava.

79.- HENSEL K., 1980: The occurrence of brook trout – *Salvelinus fontinalis* in the main stream of the Danube river. Věstník Československé společnosti zoologické, 44 (1): 39, Praha.

1981

80.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1981: Ryby. In: Encyklopédia Slovenska. Zv. 5 (R-S). s. 185. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.

81.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1981: Sumcovité (*Siluridae*). In: Encyklopédia Slovenska. Zv. 5 (R-S). s. 655. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.

82.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1981: Sumčekovité (*Ictaluridae*). In: Encyklopédia Slovenska. Zv. 5 (R-S). s. 655. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.

83.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1981: Štuka obyčajná (*Esox lucius*). In: Encyklopédia Slovenska. Zv. 5 (R-S). s. 772. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.

84.- BENSCH E. et al, 1981: Stavba lodí – Plavba – Rybárska technika. Slovenské mená živočíchov a Rusko-anglicko-nemecko-slovenský slovník vypracoval K. Hensel. Vydavateľstvo Alfa, Bratislava a Verlag Technik, Berlin.

85.- HENSEL K., 1981: Koľko má kapor kostí v hlave. Poľovníctvo a rybárstvo, 33(9):37, Bratislava.

86.- HENSEL K., 1981: 1981: Mihule (*Petromyzones*). Ryby (Pisces). In: Korbel L., Krejča J. (eds.) et al.: Z našej prírody. Živočíchy. s. 202-222. Vydavateľstvo Príroda, Bratislava.

87.- HENSEL K., 1981: *Petromyzoniformes* – Neunaugen, *Pisces* – Fische. In: Korbel L., Krejča J. (eds.) et al.: Aus unsere Natur. Tiere. s. 202-222. Deutsche Landwirtschaftsverlag, Berlin.

1982

88.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1982: Úhor obyčajný (*Anguilla anguilla*). In: Encyklopédia Slovenska, zv. 6 (T-Z). s. 160. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.

89.- ANONYMUS (= Hensel K. et al.), 1982: Živočíšstvo.¹² In: Encyklopédia Slovenska, zv. 6 (T-Z). s. 665. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.

90.- ANONYMUS (= Hensel K., Erdelská O.), 1982: Ontogenéza. Pyramída, 11 (127): 4043-4044, Bratislava.

91.- HENSEL K., 1982: *Petromyzoniformes* – Neunaugen, *Pisces* – Fische. In: Korbel L., Krejča J. (eds.) et al.: Unsere natur. Das Tierreich. s. 202-222. Verlag Dausien, Hanau.

92.- HOLČÍK J., HENSEL K., 1982: Výskyt a rozšírenie lososovitých rýb (*Salmonoidae*) v československom úseku Dunaja. Živa, 30 (5): 192-193, Praha.

93.- MATOUŠEK B., HENSEL K., 1982: O zásadách tvorenia slovenského názvoslovia živočíchov. Múzeum, 27 (4): 7-42, Bratislava.

1983

94.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1983: Pirane. Pyramída, 12 (139): 4429, Bratislava.

95.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1983: Plášťovce. Pyramída, 12 (140): 4459, Bratislava.

96.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1983: Platesy. Pyramída, 12 (140): 4461, Bratislava.

97.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1983: Plutvonožce. Pyramída, 12 (141): 4491-4492,

¹² Hensel vypracoval časť o ichtyologickej klasifikácii tokov.

Bratislava.

- 98.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1983: Polochordáty. Pyramída, 12 (141): 4492, Bratislava.
- 99.- HENSEL K., 1983: Dary mora. s. 1-309. Vydavateľstvo Mladé letá, Bratislava.
- 100.- HENSEL K., 1983: Minogi – *Petromyzones*, Ryby – *Pisces*. In: Korbel L., Krejča J. (eds.) et al.: Świat zwierząt. s. 200-226. Państwowe wydawnictwo rolnicze i leśne, Warszawa.
- 101.- HENSEL K., HOLČÍK J., 1983: On the identity of *Hucho hucho* and *Hucho taimen* (*Pisces*, *Salmonidae*). *Folia zoologica*, 32 (1): 67-83, Brno.

1984

- 102.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1984: Pstruhy. Pyramída, 13 (152): 4845, Bratislava.
- 103.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1984: Raje. Pyramída, 13 (154): 4897, Bratislava.
- 104.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1984: Ryby. Pyramída, 14 (161) 5144, Bratislava.
- 105.- HENSEL K., 1984: Ryby (*Pisces*) priľahlých vôd Štátnej prírodnej rezervácie Čičovské mŕtve rameno a poznámka k výskytu blatniaka *Umbra krameri* (Walbaum, 1792) vo vodách Žitného ostrova. Spravodaj Oblastného podunajského múzea, 4: 76-80, Komárno.
- 106.- HENSEL K., 1984: Hromadný výskyt pichľavky *Gasterosteus aculeatus* Linnaeus, 1758 na Žitnom ostrove. Spravodaj múzea, 8:62-66. Vydáva Žitnoostrovské múzeum, Dunajská Streda.
- 107.- HENSEL K., 1984: Rybárska trofej (metodické pokyny na prípravu, smernice pre evidenciu a hodnotenie). s. 1-11. Vydal Slovenský rybársky zväz, Žilina.
- 108.- HENSEL K., KMINIAK M., KOCIAN Ľ., 1984: RNDr. Ľubomír Brtek, CSc. päťdesiatročný. *Biológia*, 39 (2): 245-246, Bratislava.
- 109.- HENSEL K., KOVÁČ V., 1984: O morfológičeských osobenostjach mongol'skich i slovackich goľcov (*Noemacheilus barbatulus*) i voprose podvidov *barbatulus* i *toni*. Prirodnye uslovija i resursy nekotorych rajonov MNR. s. 220-221. Vydala Univerzita Komenského, Bratislava.
- 110.- HOLČÍK J., HENSEL K., NIESLANIK J., SKÁCEL Ľ., 1984: Hlavátka *Hucho hucho* (Linnaeus, 1758). s. 1-307. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.
- 111.- MATIS D., KMINIAK M., KOŠEL V., LISICKÝ M., JEDLIČKA Ľ., HENSEL K.¹³, KOCIAN Ľ., 1984: Cvičenia z fylogénzy a systému živočíchov. Vysokoškolské skriptá. Vydala Prírodovedecká fakulta Komenského univerzity, Bratislava.

1985

- 112.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1985: Sledovité. Pyramída, 14 (165): 5268, Bratislava.
- 113.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1985: Sumcovité. Pyramída, 15 (170): 5411, Bratislava.

1986

- 114.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1986: Hlavátka podunajská. Pyramída, 16 (185): 5921, Bratislava.
- 115.- HENSEL K., 1986: Morphologie et interprétation des canaux et canalicules sensoriels céphaliques de *Latimeria chalumnae* Smith, 1939 (*Osteichthyes*, *Crossopterygii*, *Coelacanthiformes*). Bulletin du Muséum national d'Histoire naturelle, 4e série, section A (zoologie, biologie et écologie animales), 8 (2): 379-407, Paris.

¹³ K. Hensel vypracoval kapitoly: Kmeň: Chordáta (chordáty), s. 92, Podkmeň: Vertebrata čiže Craniata (stavovce) – s. 92-93, Vetva: Pisces (plutvovce) – s. 93-104.

- 116.- HENSEL K., 1986: Ako si zhotovíme rybársku trofej. Magazín rybára, '87: 30-31, Bratislava.
- 117.- HENSEL K., 1986: Ichtyofauna Dunaja. Správy Slovenskej zoologickej spoločnosti pri SAV, 12: 75-77, Bratislava.
- 118.- HENSEL K., 1986: *Petromyzoniformes* – Neunaugen, *Pisces* – Fische. In: Korbel L., Krejča J. (eds.) et al.: Unsere Natur. Das Tierreich. s. 202-222. Prisma Verlag, Gutersloch.
- 119.- HENSEL K., 1986: Minogi – *Petromyzones*, Ryby – *Pisces*. In: Korbel L., Krejča J. (eds.) et al.: Świat zwierząt. 2. wydanie. s. 200-232. Państwowe wydawnictwo rolnicze i leśne, Warszawa.

1987

- 120.- ANONYMUS (= Hensel K.), 1987: Pstruh potočný. Pyramída, 16 (190): 6081, Bratislava.
- 121.- ANONMUS (= Hensel K.), 1987: Žraloky. Pyramída, 16 (192): 6142, Bratislava.
- 122.- HENSEL K., 1987: Správa o činnosti Ichtyologickej sekcie. Zprávy Československé zoologické společnosti, 21: 80-81, Praha.
- 123.- HENSEL K., KLASOVÁ D., MASÁR I., MATIS D., MATOUŠEK B., VILČEK F., 1987: Zásady tvorenia slovenského menoslovia živočíchov. Kultúra slova, 21 (10): 346-357, Bratislava.
- 124.- MARTINKO V., MAKAI F., JELÍNEK L., HENSEL K., 1987: K otázkam biomechaniky kostí a kostry. II. (Articulatio coxae). Acta chirurgiae, orthopaediae et traumatologie Čechoslovaca, 54 (6): 485-493, Praha.

1988

- 125.- HENSEL K., 1988: Národné mená niektorých alochtónnych druhov rýb Československa. Kultúra slova, 22 (5): 152-161, Bratislava.
- 126.- HENSEL K., 1988: Dvadsať rokov Ichtyologickej sekcie Slovenskej zoologickej spoločnosti pri SAV. In: Sborník přednášek z konference k 20. výročí založení Ichtyologické sekce, s. 8-10. Vydala Československá akademie věd, Brno.
- 127.- HENSEL K., 1988: Reticular system in extant fishes. In: Sixth Congress of European Ichthyologists. Programme and Abstract, Budapest, 15-19 August 1988. s. 110. Vydal Congress of European Ichthyologists, Budapest.
- 128.- HENSEL K., 1988: Andreas Kornhuber. Veda a technika v dejinách Slovenska, 3: 41-54, Bratislava.
- 129.- HENSEL K., MATOUŠEK B., KLASOVÁ D., MASÁR I., VILČEK F., 1988: Rokovací poriadok Názvoslovnej komisie Slovenskej zoologickej spoločnosti pri SAV. Správy Slovenskej zoologickej spoločnosti pri SAV, 14: 74-77, Bratislava.
- 130.- HOLČÍK J., HENSEL K., NIESLANIK J., SKÁČEL L., 1988: The Eurasian huchen, *Hucho hucho* – largest salmon of the world. s. I-XIV + 1-242. Dr. W. Junk Publishers, Dordrecht – Boston – Lancaster.
- 131.- ŠLECHTOVÁ V., RÁB P., ŠLECHTA V., HENSEL K., 1988: Finding and reliable identification of a hybrid between two danube *Gymnocephalus* species. In: Sixth Congress of European Ichthyologists. Programme and Abstract, Budapest, 15-19 August 1988. s. 184. Vydal Congress of European Ichthyologists, Budapest.

1989

- 132.- HENSEL K., 1989: Minogi – *Petromyzones*, Ryby – *Pisces*. In: Korbel L., Krejča J. (eds.) et al.: Świat zwierząt. 3. wydanie. s. 2000-232. Państwowe wydawnictwo rolnicze i leśne, Warszawa.

1990

- 133.- HENSEL K., 1990: Ichtyofauna Štátnej prírodnej rezervácie Jurský Šúr. *Biológia*, 45 (2): 141-147, Bratislava.
- 134.- HENSEL K., 1990: Vtáka poznáť po perí, vlka po kožuchu, alebo o zvieracej móde. 2. vydanie. s. 1-50. Vydavateľstvo Mladé letá, Bratislava.
- 135.- MATOUŠEK B., HENSEL K., LISICKÝ M. J., MATOUŠKOVÁ L., OKÁLI I., SOMOGYI J., 1990: Príspevok dejinám Prírodovedného múzea Slovenského národného múzea v Bratislave. XI. časť. *Acta Rerum Naturalium Musei Nationalis Slovaci*, 36: 191-223, Bratislava.

1991

- 136.- HENSEL K., PŠENKOVÁ M., 1991: Development of the head skeleton of the huchen, *Hucho hucho*. Bulletin Zoölogisch Museum, Special Issue, Auguts 1991, s. 31. Amsterdam.

1992

- 137.- SPINDLER T., HOLČÍK J., HENSEL K., 1992: Die Fischfauna der österreichisch-tschechoslowakische Grenzstrecke des March samt ihrem Einzugsgebiet. WWF Bericht, 5: 1-179. Vydal Forschungsinstitut World Wild Fund for Nature, Österreich.

1993

- 138.- HENSEL K., 1993: Mihule – *Petromyzones*, Ryby – *Osteichthyes*. In: Korbel L., Krejča J. (eds.) et al.: Veľká kniha živočíchov. s. 202-222. Vydavateľstvo Príroda, Bratislava.
- 139.- HENSEL K., 1993: Mihule – *Petromyzones*, Ryby – *Osteichthyes*. In: Korbel L., Krejča J. (eds.) et al.: Veľká kniha živočíchů. s. 202-222. Vydavateľstvo Príroda, Bratislava.
- 140.- HENSEL K., 1993: Minogi – *Petromyzones*, Ryby – *Osteichthyes*. In: Korbel L., Krejča J. (eds.) et al.: Świat zwierząt. s. 200-232. Oficyna wydawnicza Multico, Warszawa.

1994

- 141.- HENSEL K., 1994: Ein Beitrag zur Anatomie und Morphologie des Huchens. In: Internationale Arbeitstagung „Schutz und Erhaltung der Huchenbestände“. Lindberger Hefte, 4: 141. Vydal Fachberatung für Fischerei, Landshut, Bezirk Niederbayern.
- 142.- MATIS K., FERIANCOVÁ-MASÁROVÁ Z., HENSEL K., 1994: Prehľad zoologického systému. 5. vydanie. s. 1-16. Vydala Katedra zoológie Prírodovedeckej fakulty, Bratislava.

1995

- 143.- BALON E. K., HOLČÍK J., HENSEL K., 1995: Ota Oliva – an ichthyologist on the wrong side. *Environmental Biology of Fishes*, 44 (4): 305-310, Dordrecht.
- 144.- BARUŠ V., OLIVA O. (eds), ČERNÝ K., GAJDŮŠEK J., HENSEL K., HOLČÍK J., KÁLAL L., KRUPAUER V., KUX Z., LIBOSVÁRSKÝ J., LOM J., LUSK S., MORAVEC F., PEŇÁZ M., PIVNIČKA K., PROKEŠ M., RÁB P., ŠPINAR Z., ŠVÁTORA M., VOSTRADOVSKÝ J., 1995: Mihulovci *Petromyzontes* a ryby *Osteichthyes*. Fauna ČR a SR. Díl 1. s. 1-624. Vydala Academia, Nakladatelství Akademie věd České republiky, Praha.

- 145.- BARUŠ V., OLIVA O. (edits), ČERNÝ K., GAJDŮŠEK J., HENSEL K.¹⁴, HOLČÍK J., KÁLAL L., KRUPAUER V., KUX Z., LIBOSVÁRSKÝ J., LOM J., LUSK S., MORAVEC F., PEŇÁZ M., PIVNIČKA K., PROKEŠ M., RÁB P., ŠPINAR Z., ŠVÁTORA M., VOSTRADOVSKÝ J., 1995: Mihulovci *Petromyzontes* a ryby *Osteichthyes*. Fauna ČR a SR. Díl 2. s. 1-698. Vydala Academia, Nakladatelství Akademie věd České republiky, Praha.
- 146.- HENSEL K., 1995: Bibliography of Ota Oliva: Scientific Publications. Acta Universitatis Carolinae – Biologica, 39: 115-126, Praha.

1996

- 147.- HENSEL K., 1996: Current status of recreational fishing in Slovakia. EIFAC¹⁵ Occasional Paper, 32: 39-45, Roma.
- 148.- MATIS D., FERIANCOVÁ-MASÁROVÁ Z., HENSEL K., 1996: Prehľad zoologického systému. 6. Vydanie. s. 1-16. Vydala Katedra zoológie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského, Bratislava.

1997

- 149.- HENSEL K., 1997: Craniometry of the barbel *Barbus barbus* (Linnaeus, 1758). In: International Round Table, Barbus IV., Abstract Book, s. 12. Vydala Aristotle University, Thessaloniki.
- 150.- HENSEL K., HOLČÍK J., 1997: Past and current status of sturgeons in the upper and middle Danube river. Environmental Biology of Fishes, 48 (1-4): 185-200, Dordrecht.

1999

- 151.- COPP G. H., KOVÁČ V., HENSEL K. (edits.), 1999: When do fisher become juveniles? Developments in Environmental Biology of Fishes, Vol. 10. s. 1-289. Kluwer Academic Publishers, Dordrecht – Boston – London.
- 152.- HENSEL K., 1999: To be a juvenile and not to be a larva: an attempt to synthesize. Environmental Biology of Fishes, 56 (1-2): 277-280.
- 153.- HENSEL K., 1999: The fishery industry in Slovakia. FAO/EASTFISH Fishery Industry Profile. Vol. 18, s. 1-52. Vydala Food and Agriculture Organization (FAO), Copenhagen.
- 154.- MATIS D., FERIANCOVÁ-MASÁROVÁ Z., HENSEL K., 1999: Prehľad zoologického systému. 7. Vydanie. s. 1-16. Vydala Katedra zoológie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského, Bratislava.

2000

¹⁴ Hensel je autorom nasledovných častí: 3. druh *Rutilus frisii* (Nordmann, 1840), s. 28-31, 2. druh *Abramis sapa* (Pallas, 1814), s. 180-186, 3. druh *Abramis ballerus* (Linnaeus, 1758), s. 186-193, 1. druh *Vimba vimba* (Linnaeus, 1758), s. 193-204, 6. řád *Cyprinodontiformes* – Halančíkovci, Kaprozúbkotvaré, s. 347-359, 8. řád *Perciformes* – Ostnoploutví, Ostriežotvaré až 1. podčeď *Percinae* – Okouni, Ostriežorodé, s. 364-368, 2. rod *Gymnocephalus* Bloch, 1793, s. 380-394, 2. podčeď *Luciopercinae* – Candáti, Zubáčorodé až rod *Stizostedion* Rafinesque, 1820, s. 394-395, 2. druh *Stizostedion volgense* (Gmelin, 1788), s. 403-406, 2. rod *Zingel* Oken, 1817, s. 406-413, 2. čeď *Centrarchidae* – Okounci, Ostračkorodé až 1. podčeď *Centrarchinae* – Okounkovci, Ostračkorodé, s. 414, 2. podřád *Gobioidi* – Hlaváčovci, Býčkobližne, s. 429-434.

¹⁵ The European Inland Fisheries Advisory Commission.

- 155.- HOLČÍK J., STRÁŇAI M., ZONTÁG M., HENSEL K., 2000: Ryby, rybárstvo a plánovaná výstavba sústavy malých vodných elektrární na Váhu nad Kraľovanmi. Ochrana prírody, 18: 161-184, Banská Bystrica.

Preklady

1968

- OLIVA O., HRABĚ S., LÁC J., 1968: Stavovce Slovenska. I.¹⁶ Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Bratislava.

2000

- COLVIN L., SPEAROVÁ E., 2000: Pestrý život v prírode. Z anglického do slovenského jazyka preložil K. Hensel. s. 1-127. Vydavateľstvo Mladé letá, Bratislava.
YOUNGOVÁ C., NEEDHAMMOVÁ K., 2000: Veľké hľadanie v prírode. Z anglického do slovenského jazyka preložil K. Hensel. s. 1-110. Vydavateľstvo Mladé letá, Bratislava.

*K blahoželaniu autora tohto článku sa s úprimným potešením
prípája aj výbor Slovenskej zoologickej spoločnosti.*

*Vladimír Kováč
Predseda SZS*

¹⁶ Časť práce Ryby – Pisces od autorov Oliva O. a Hrabě S. preložil z českého do slovenského jazyka K. Hensel. Tento údaj je uvedený v predhovore práce na s. 7.